

TEIE HOVEDGÅRD

Graving for sanering av oljetank

Halvorsen, Sunniva Wilberg

Tittel Teie Hovedgård Graving for sanering av oljetank	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 115/2020	Publiseringsdato [Publiseringsdato]
	Prosjektnummer 1021905	Oppdragstidspunkt 14.10.20
	Forsidebilde Lokket til oljetanken_ Cf53879_1	
Forfatter(e) Halvorsen, Sunniva Wilberg	Sider 3	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Arkeologi	

Prosjektleder Sunniva Wilberg Halvorsen
Prosjektmedarbeider(e) Skriv her
Kvalitetssikrer Hanne Ekstrøm Jordahl

Oppdragsgiver(e) Tønsberg kommune

<p>Sammendrag</p> <p>14.10.20 ble det gravd for å finne oljetank ved Teie hovedgård. Denne skulle renses og trykktestes for å kartlegge hvorvidt den kunne brukes videre. Lokket på oljetanken ble raskt funnet, og det ble avklart at mer graving ikke var nødvendig. 5.11.20 ble det klart at tanken kunne brukes videre, og at videre graving ikke var nødvendig.</p>
--

<p>Emneord</p> <p>Teie hovedgård, bispeborg, middelalderby, oljetank</p>
--

Avdelingsleder

Lise-Marie Bye Johansen

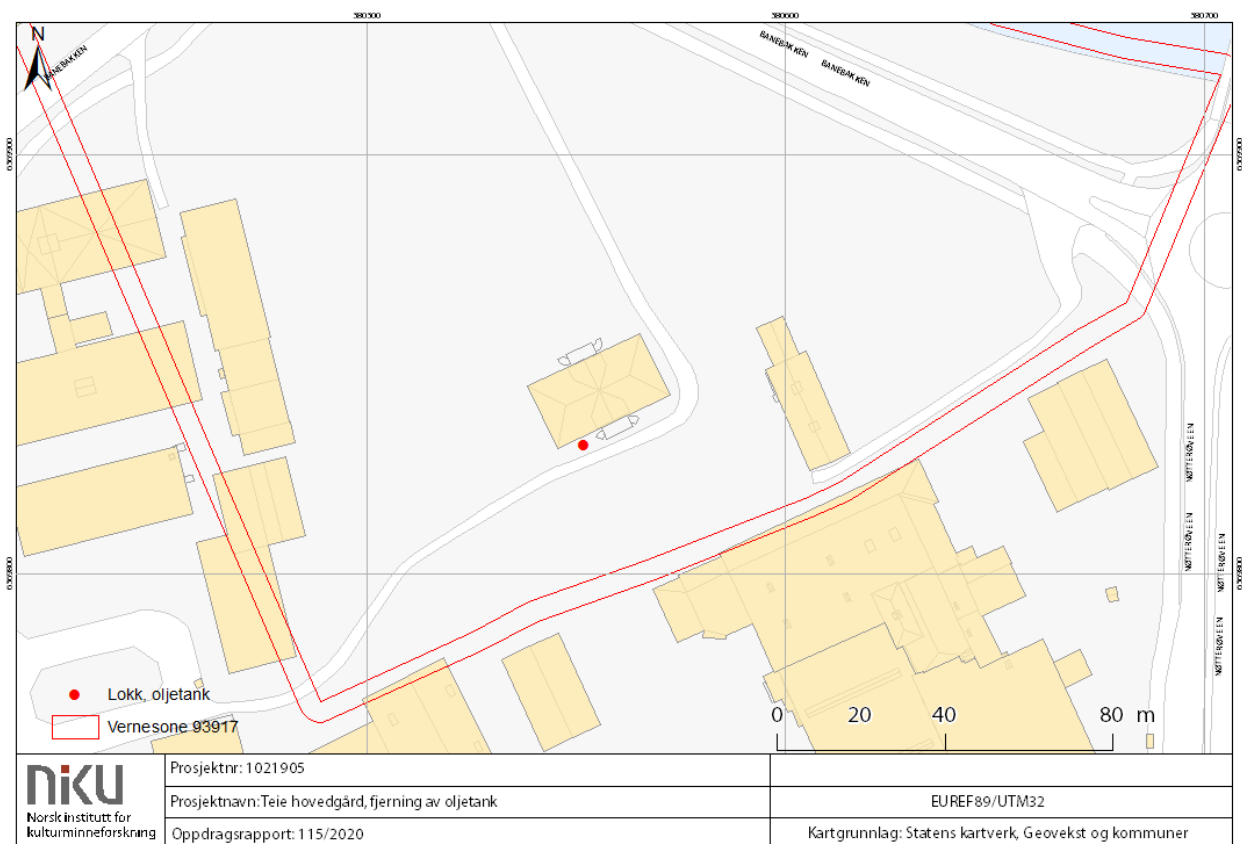
Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING.....	5
2	FAGLIGE FORHOLD	6
3	METODE OG RESULTATER.....	6
4	LITTERATUR.....	7

1 INNLEDNING

Tønsberg kommune søkt Vestfold og Telemarks fylkeskommune om dispensasjon fra Lov om kulturminner av 9. juni 1978 (kml) § 8, første ledd, i forbindelse med graving for sanering av oljetank ved Teie hovedgård, Tønsberg kommune. Vestfold og Telemark fylkeskommune mottok søknaden 3.6.2020, og anmodet 20.8.2020 om en tilrådning, prosjektplan og budsjettav NIKU Distriktskontor Tønsberg. Det ble avholdt befaringsavtale 20.8.2020 hvor følgende var tilstede: Vibeke Lia v/Vestfold og Telemark fylkeskommune, Lars Haugesten v/NIKU Tønsberg, og Knut Moskvil v/Tønsberg kommune. NIKU Distriktskontor Tønsberg oversendte sin faglige tilrådning 28.8.2020 (NIKU ref.124/20/554.9/HEJ). I tilrådingen anbefalte NIKU at tiltaket ble gjennomført med vilkår om arkeologiske overvåking av gravearbeidet. Vedtak ble fattet av Vestfold og Telemark fylkeskommune 5.10.2020 (20/25923-8).

Gravearbeid ble utført 14.10.20. 5.11.20 fikk NIKU beskjed fra Tønsberg kommune om at tanken ikke skal fjernes, og prosjektet avsluttes.

Figur 1 Kart viser plassering av oljetank ved Teie hovedgård

2 FAGLIGE FORHOLD

Området som berøres av tiltaket; Teie (Teigar) - Oslobispens gård, (kulturminne-id 93917), er fredet iht. Lov om kulturminner av 9. juni 1978. Teie var i middelalderen Oslobispens gård helt frem til reformasjonen. Etter reformasjonen ble Teie og underliggende eiendommer sekularisert og ble sammen med Olavsklosterets eiendommer innlemmet i lensherregodset. Den nåværende hovedbygningen er fra 1803, og den har bevart kjeller. Det finnes ingen klar og tydelig oversikt over de fysiske levningene etter det middelalderske anlegget. Så sent som i 1823, da Klüwer registrerte de synlige ruinene (Vestfoldminne 1967:34f), skal murrester på over 1,5 m høyde ha vært synlige. I 1928, i 1943 og i forbindelse med senere ledningsarbeider i 1996, 1997, 2007, 2009 har man truffet på murrester, delvis de som ble registrert på 1800-tallet, delvis andre. Det er også registrert kulturlag inntil en tykkelse av 1,5 m, bestående av blant annet rasmasser med stein, tegl og mørtel (Eriksson & Karlberg 1994, Gansum 1996, Edvardsen 1997 og 2007, NIKU ref. 1563295, 1563401, 15620105).

Figur 1 Lokket på oljetank, mot nordvest. Cf53879_1

3 METODE OG RESULTATER

Det arkeologiske feltarbeidet ble utført av arkeolog Sunniva Wilberg Halvorsen fra NIKU. Avtalt oppmøte i felt var kl 9. Feltarbeidet ble avsluttet i felt kl 10. Tilstede var representant fra kommunen, og to representanter fra Arnadal anlegg. Det ble benyttet minigraver og asfaltkutter. Det var usikkerhet rundt oljetankens nøyaktige plassering og utstrekning. Etter at asfalt var kuttet ble det gravd med minigraver. Lokket til oljetanken ble påtruffet ved første forsøk, og det var dermed ikke behov for mer graving (fig. 1-3). Tanken skulle renses og trykktestes, før det kunne avgjøres om den skulle byttes ut. Det skulle legges strømasse på stedet for å erstatte fjernet asfalt.

Det ble satt ut fastpunkter og gjort innmåling av lokket til oljetanken med CPOS. Innmålingene er bearbeidet i arcgis og intrasis.

5.11. 20 hadde Tønsberg kommune fått rapport i fra trykktesting av oljetanken ved Teie Hovedgård. Den var godkjent. Det var derfor ikke aktuelt å utføre ytterligere gravearbeider. Ved reasfaltering skal lokket være tilgjengelig for videre bruk.

Undersøkelsen innebar ingen graving ned i grunnen, og dermed ingen arkeologiske resultater. Med tanke på framtidige inngrep er det likevel en fordel at vi nå kjenner til oljetankens beliggenhet.

Figur 2 Foto mot vest. Cf53879_2

4 LITTERATUR

Edvardsen, G. 1997a: Teie hovedgård: Arkeologisk sjaktovervåking ved omlegging av avløp. Arkivrapport.

Edvardsen, G. 2007: Teie hovedgård, Tønsberg. Arkeologisk overvåking i forbindelse med reparasjon og utskifting av vannledning – april 2007. Rapport arkeologiske utgravninger Tønsberg nr. 25/2007.

Eriksson, J. E. G. & Karlberg, I. 1994. *Tønsbergs fornminneområde – En statusrapport over den arkeologiske registrering av middelalderbyen Tunsberg, 1973-1994*. Riksantikvaren, Distriktskontor Tønsberg.

Gansum, T. 1996: Arkeologisk sjaktovervåking Teie hovedgård gnr. 1003, bnr. 6, Tønsberg. Arkivrapport.

Johannessen, L. & Eriksson, J. E. G. (red). (2015): *Faglig program for middelalderarkeologi: byer, sakrale steder, befestninger og borger*. Riksantikvaren, Oslo.

Riksantikvaren, Distriktskontor Syd. Arkivmateriale.

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 115/2020

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736
Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112
Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens
gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00